

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/59/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113209490
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gizela Pavelová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2013:7113209490.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr. Gizelou Pavelovou v právnej veci starostlivosti o maloletého K. I., W.. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, na návrh K.. Ľ. M. W.. XX.X.XXXX, F. T. Č.. XXX, U. Y., I. U., Č. C., za účasti matky maloletého Y. J.V., W.. XX.X.XXXX, F. L. Ľ., M. Č.. XX a manželov X. I., W.. XX.XX.XXXX E. H. I., W.. XX.X.XXXX, I. F. V., C. Č.. XX, v konaní o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Z v e r u j e maloletého K. I., W.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti K.. Ľ. M., W.. XX.X.XXXX, ktorá je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o neho v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Veci, ktoré nie sú bežné, podliehajú schváleniu súdu.

Zo strany matky maloletého u r č u j e pre maloletého K. I., W.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima, ktoré je p o v i n n á posilať navrhovateľke vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

Tým m e n í rozsudky Okresného súdu Košice I č. 22P/183/2003 - 27 zo dňa 24.6.2003 a 21P/199/2005 - 10 zo dňa 3.7.2007.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka požiadala súd, aby zveril maloletého K. do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Vo svojom návrhu uviedla že Igora pozná od roku 1997, kedy si ho jej sestra Ľ. a švagor H. I. zobrali do pestúnskej starostlivosti. Jej sestra rok na to zomrela, ale ona navštevovala jej deti naďalej. Dozvedela sa o problémoch, ktoré majú pestúni s jeho výchovou a domnieva sa, že sa jej podarí zabezpečiť mu potrebnú starostlivosť a pocit domova v rodine blízkych osôb.

Je vydatá a jej manžel súhlasil s tým, aby sa K. stal súčasťou ich rodiny.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, pripojenými spismi Okresného súdu Košice I č. 21P/199/2005, 21P/107/2011 a 21P/9/2013, ako aj pripojenými listinnými dôkazmi a zistil, že Igorovou

biologickou matkou je Y. J., W.. XX.X.XXXX, otec v rodnom liste uvedený nie je. Matka sa o dieťa od jeho narodenia nezaujíma.

Z výpovede navrhovateľky súd zistil, že keď mal Igor asi rok a pol chcela si ho jej sestra osvojiť spoločne s manželom. Ona však nečakane umrela a jej manžel si ho zobral do pestúnskej starostlivosti. Ona sa s rodinou I. navštevovali. Pán I. sa neskôr druhýkrát oženil. V októbri 2012 sa dozvedeli o tom, že rodina má problémy s K. a boli K. navštíviť v Hrani. Neskôr, keď bol K. umiestnený do Záhorskej Bystrice, chodili za ním častejšie, pretože to mali bližšie, Valašské Meziříčí je asi 200 km od Bratislavy. Keď sa dozvedela, že pán I. s manželkou trvajú na tom, aby ich pestúnska starostlivosť bola zrušená, rozhodla sa, že si Igora vezme k sebe. Jej deti sú už dospelé, každé z nich má svoj vlastný život, resp. chcú si ho zariadiť aj mimo nich. Preto si myslí, že bude mať na Igora dost času.

Posledný júnový týždeň bola za riaditeľom gymnázia vo Valašskom Meziříčí a riaditeľ bol ochotný prijať ho do druhého ročníka. Dal jej otázky, z ktorých Igora preskúša z jazyka českého. K. sa seriózne pripravuje na skúšku, ktorá bude 29.8.2013. Jej rodina má bytové aj finančné predpoklady preto, aby sa o Igora dokázali dobre postarať. Či bude K. v ich rodine prosperovať a začlení sa do rodiny, záleží iba od neho. Oni ho v tom v rámci svojich možností budú podporovať. K. sa veľmi snaží a vidí na ňom, že by bol veľmi rád, keby do rodiny zapadol. Veľmi si padli do oka s jej synom a dcérou, ktorí sú tiež hudobníci a s ktorými vytvoril hudobnú skupinu. Veľmi sa snaží dobre vychádzať aj s jej manželom, ktorý s jej návrhom súhlasil. K. má také schopnosti, že si dokáže ľudí získavať.

Z výpovede pána I. súd zistil, že keď mal K. 10 rokov, začali mať s ním prvé problémy. Začal kradnúť. Dohovárali mu a keď mu jeho správanie vyčítali, na chvíľu sa zmenil, bolo mu to ľúto. Asi pred dvomi rokmi už jeho správanie bolo natoľko neúnosné, že boli nútení požiadať o pomoc psychiatrov a následne bol umiestnený aj v liečebnom ústave v Hrani. Zistilo sa, že má psychické ochorenie. Obnažoval sa pred spolužiakmi v škole, aj pred personálom v Hrani a sexuálne napadol mladšie dieťa, dokonca ho aj brutálne zbil. Keď mu cez prázdniny vybavili brigádu, okradol upratovačku. Do ďalšej práce vôbec nechodil, aj keď pestúnom tvrdil, že chodí pracovať. Túlal sa po meste, dokonca navštívil aj bývalú vychovávateľku z Diagnostického centra v Košiciach, kde bol istú dobu umiestnený. K. nenútili pracovať, on sám chcel, aby mu vybavili cez prázdniny brigádu. Ku koncu jeho pobytu u pestúnov ich už vôbec nerešpektoval, nedalo sa s ním hovoriť už ani o jeho školských výsledkoch, ani o tom, kde chodí, kedy sa vráti. Nemali prehľad o tom, čo robí v poobedňajších a večerných hodinách. Do školy si sám podpisoval ospravedlnenia kvôli neprítomnosti v škole a dokázal napodobniť jeho podpis, aj podpis jeho manželky. Bežne sa mu hrabal v osobných veciach. Manželkinu zlatú retiazku ukradol a dal ju do záložne. Pestún sa bál, aby si v jeho mene nezobral nejaký úver, alebo sa nedopustil nejakého iného podvodu a preto požiadal o zmenu priezviska Igora na pôvodné priezvisko „J.“. Urobil to s jeho vedomím. Okresný súd Košice I rozsudkom č. 18P/12/2013 - 25 zo dňa 16.5.2013 tomuto návrhu vyhovel a udelil im súhlas podať žiadosť o zmenu jeho priezviska z „I.“ na „J.“. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 4.7.2013.

Keďže sa jeho správanie zhoršovalo a oni sa starajú o ďalšie dve maloleté deti, mali obavu, aby sa niečo nestalo aj u nich doma. Preto trvali na zrušení pestúnskej starostlivosti.

Pani I. sa pripojila k výpovedi svojho manžela. Uviedla, že jej na Igorovi veľmi záležalo, mali ho u seba od malička, prirástol jej k srdcu. Veľmi sa snažila veľa sa s ním rozprávať, stále sa s ním učila a bolo to vidieť aj na jeho školských výsledkoch. Chodil aj na hudobnú výchovu, na hodiny klavíra, ale bolo im povedané, že učiteľku nerešpektuje, že nehrá to, čo by mal a že investície do neho v tomto smere sú zbytočné. Klamal im, či už v banálnych, alebo vážnych veciach a keď na to prišli, býval veľmi agresívny. Pýtala sa ho, či má nejaký problém, prečo sa tak správa. Nikdy nepovedal, prečo sa tak správa, aký má dôvod. Bol privilegovaný v rámci ich rodiny a ich ostatným deťom to aj vadilo, cítili sa ukrátené o ich starostlivosť. Upozorňovala ho, že keď bude voči deťom agresívny, alebo sa bude na verejnosti odhaľovať, môže byť trestne stíhaný. Keď v škole napadol spolužiaka, jeho rodičia chceli podať voči nemu trestné stíhanie, ale nakoniec sa to vyriešilo tým, že K. išiel do liečebného ústavu. Keď sa dozvedela, že aj tam sa dopustil vážnych priestupkov, zistila, že už nie je v ich silách zmeniť jeho správanie a že jeho výchovu buď nezvládajú, alebo nevedia, ako mu majú pomôcť. Žiadali o radu aj

psychiatrov a lekárov a bolo im povedané, že K. sa musí stále liečiť, ale či sa vylieči, to im povedať nevedel nikto.

Zo správy Mestského úradu vo Valašskom Meziříčí zo dňa 12.6.2013 súd zistil, že sociálna pracovníčka Odboru sociálnych vecí, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí prešetrila pomery v bydlisku navrhovateľky. Zistila, že K.. M. býva v priestrannom rodinnom dome, nachádzajúcom sa na okraji pokojnej prímestskej časti Valašského Meziříčí. Každé z jej detí má svoju vlastnú izbu, K. by prispôbili obývaciu izbu, nachádzajúcu sa na poschodí. Mal by tam dostatok priestoru a súkromia. Navrhovateľka pracuje ako učiteľka na MŠ, ZŠ a na strednej škole pre sluchovo postihnutých vo Valašskom Meziříčí. Učí fyziku a odborné elektrotechnické predmety. Kvôli práci so sluchovo postihnutými deťmi vyštudovala pedagogické minimum a špeciálnu pedagogiku so zameraním na špecifické poruchy učenia. Absolvovala tiež kurz Feuersteinovho kognitívneho poznávania, ktorý bol zameraný na výučbu sociálne znevýhodnených detí. Má slušný príjem, jej zdravotný stav je dobrý.

Jej manžel pracuje ako SZČO, ako prekladateľ - tlmočník. Jeho príjem je rovnaký ako príjem jeho manželky. Má u K. prirodzenú autoritu a rešpekt. Manželia majú tri vlastné deti, ktoré sú už dospelé. Najstarší syn Ján už žije samostatne v Olomouci, H. dokončil štúdium bakalárskeho stupňa na ekonomickej fakulte a chce pokračovať v štúdiu ďalej, hľadá si prácu a zamestnanie. Ich najmladšia dcéra E. úspešne ukončila štúdium na strednej ekonomickej škole a pripravuje sa na prijímacie konanie na vysokú školu. Súrodenci H. a E. boli pri šetrení prítomní a nemali námietky proti tomu, aby K. u nich býval. Pani M. pracovníčke mestského úradu uviedla, že si je vedomá výchovných problémoch, ktoré mal Igor. Domnieva sa, že sú schopní ich zvládnuť. Keďže budú ich všetky deti mimo domova, bude mať dost' času sa mu venovať. Oboznámila ho s tým, že bude mať na neho tri požiadavky a to, aby chodil do školy, aby sa učil a hovoril pravdu. tiež má v pláne zaistiť mu konzultácie u psychológa. Chce mu tiež umožniť ďalej sa venovať hudbe. Navrhovateľka Igora upozornila na to, že keď nebude dodržiavať dohodnuté pravidlá, pôjde s ohľadom na blížiacu sa dospelosť pracovať. Manželia M. v súčasnej dobe prechádzajú odbornou prípravou pestúnov. Neboli zistené v rodine žiadne skutočnosti, ktoré by bránili pani M. v starostlivosti o maloletého K..

Kolízna opatrovníčka odporúčala návrhu K.. M. vyhovieť. Boli s navrhovateľkou v opakovanom osobnom, písomnom aj telefonickom kontakte. Zistili, že od 23.6.2013 je už K. so súhlasom vedenia ústavu v Záhorskej Bystrici na prázdninovom pobyte v rodine M..

Podľa ust. § 45 ods. 1,2,3,4,6,7,8 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak splňa ustanovené predpoklady.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Na základe vykonaného dokazovania, zisteného skutkového stavu a s prihliadnutím k uvedeným ustanoveniam zákona, súd zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá pre jeho výchovu má vytvorené vhodné podmienky. Napriek tomu, čo všetko počula o jeho správaní, navrhovateľka na svojom návrhu zotrvala. Uviedla, že nemá nereálne ilúzie a predstavy o výchove K.. Prečítala si aj lekársku správu z Hrane a bude sa mu snažiť pomôcť. Takisto mu zaistí aj odbornú pomoc u psychológa.

O výživnom pre maloletého súd rozhodol podľa a možností a schopností jeho matky, ktorá má príjem na hranici životného minima. Podľa zákona č. 601/2003 o životnom minime je 30 % zo sumy životného minima pre maloleté nezaopatrené dieťa od 1.7.2013 - 27,13 Eur.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Keďže sa po vyhlásení a odôvodnení rozsudku navrhovateľka, pestúni a kolízny opatrovník vzdali svojho práva podať voči nemu odvolanie, nemôžu ho podávať.